

Manifest de la Comissió Dones i Ciència del CIC amb motiu del dia Internacional per a l'Erradicació de la Violència contra les dones, 25N 2023

Cap a l'erradicació de la violència contra les dones a les universitats, tant en espais físics com virtuals

Avui, Dia Internacional per l'Erradicació de la Violència vers les Dones, seguim reivindicant el dret de les dones a viure sense aquesta violència en qualsevol espai i àmbit de la vida, públic i privat. Les universitats i els centres de recerca —com a generadors i transmissors de coneixement i valors—, on treballen, investiguen i estudien les dones, han d'esdevenir institucions referents pel que fa a la prevenció i l'erradicació de la violència masclista.

En termes legals, les lleis recentment aprovades, tant a Catalunya com a escala estatal, evidencien clarament una aposta per la construcció d'unes institucions universitàries i de recerca lliures de violència contra les dones. Concretament, a nivell estatal ha entrat en vigor la [Llei orgànica 10/2022](#), de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual, que amplia la responsabilitat institucional en l'àmbit universitari i obliga a tenir formació específica en aquest àmbit. Aquesta llei, juntament amb la [Llei orgànica 2/2023](#), de 22 de març, del sistema universitari, també obliga a tenir un protocol per prevenir l'assetjament sexual i per poder-hi actuar, i a disposar de mecanismes de protecció i suport a les víctimes. Igualment, la [Llei 9/2022](#), de 21 de desembre, de la ciència, fa un encàrrec als agents del sistema de recerca, desenvolupament i innovació per incloure en llurs codis ètics l'obligació d'actuar en contra de l'assetjament sexual. D'altra banda, també ha entrat en vigor la [Llei 3/2022](#), de 24 de febrer, de convivència universitària, que tipifica l'assetjament i la violència sexual com a faltes molt greus.

Tot i aquests esforços, el món universitari i de recerca no s'escapa de la dinàmica estructural patriarcal ni de les violències masclistes que se'n deriven. Ho demostra el creixent nombre de denúncies per assetjament sexual i altres tipus de violència masclista a les universitats. En aquest sentit, en el marc de la Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC), estem treballant de manera coordinada a fi de millorar l'eficiència dels protocols contra l'assetjament sexual en totes les universitats catalanes. Enguany ens hem dotat d'un protocol-guia amb la intenció d'oferir un marc de referència per als protocols d'assetjament de totes les universitats catalanes.

També des de les unitats d'igualtat de les universitats catalanes s'han desenvolupat projectes per a la sensibilització i formació per a l'erradicació de la violència contra les dones, amb els fons del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere. El CIC ha posat en marxa els ajuts [INDOVIG](#) (innovació per a la millora de la qualitat docent en matèria de violència de gènere), mentre el Departament d'Igualtat i Feminismes ha iniciat una línia d'ajuts per a projectes de recerca en l'àmbit de la igualtat de gènere i els feminismes.

Però no són suficients els ajuts, les lleis i els protocols sense un canvi social i cultural. Ens continua preocupant la violència en totes les seves manifestacions, i molt especialment, l'augment de la violència contra les dones en l'àmbit digital. Aquest és un tema clau i un factor de risc, no només per l'impacte psicològic que puguin tenir en les víctimes, sinó també per l'augment de la violència física, especialment en les generacions més joves i, per tant, també en el món universitari. Diversos estudis confirmen que les persones joves —i especialment les dones¹— són més propensos a ser víctimes en línia, i que el jovent que és víctima en el món virtual és, o pot ser, víctima en el món físic i viceversa.

Davant de tots aquests reptes, les universitats, els centres de recerca i les agències d'avaluació i acreditació de Catalunya tenim una responsabilitat social que requereix un compromís feminista urgent de transformació integral. Perquè la lluita contra les violències masclistes no només beneficia les dones, sinó a tothom.

¹ Segons l'estudi *Mujeres jóvenes y acoso en redes sociales*, 2022, de l'Institut de la Dona, el 80 % de les dones ha patit assetjament a les xarxes socials https://www.inmujeres.gob.es/areasTematicas/AreaEstudiosInvestigacion/docs/Estudios/Mujeres_jovenes_y_acoso_en_redes_sociales.pdf L'informe *Violencia digital de género: una realidad invisible*, de l'Observatori Nacional de Tecnologia i Societat (ONTSI), recull que el 18,4 % de les dones declara haver patit assetjament sexual a Internet, i més d'un 25 % de les dones d'entre 16 i 25 anys ha rebut insinuacions considerades no apropiades a través de les xarxes https://www.ontsi.es/sites/ontsi/files/2022-07/violenciadigitalgenero_unarealidadinvisible_2022.pdf